

JAMIE BARTLETT

# RA- Dİ- KAL- LER

DÜNYAYI  
DEĞİŞTİRME  
PEŞİNDEKİLERİN  
İÇYÜZÜ

ÇEVİRİ: ESENGÜL AYYILDIZ



  
MUNDI



# Radikaller

Dünyayı Değiştirme Peşindekilerin İçyüzü

JAMIE BARTLETT

Mundi Kitap

*Radikaller - Dünyayı Değiştirme Peşindekilerin İçyüzü*, Jamie Bartlett

İngilizce aslından çeviren: Esengül Ayyıldız

*Radicals: Outsiders Chasing the World*

İlk baskı (çeviride kaynak olarak kullanılan basım): Nation Books, 2017

© 2017, Jamie Bartlett

© 2020, Can Sanat Yayınları A.ř.

Bu eserin Türkçe yayın hakları Anatolialit Telif ve Tercümanlık Hizmetleri Ltd. şti. aracılığıyla alınmıştır.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: Eylül 2020, İstanbul

Bu kitabın 1. baskısı 2000 adet yapılmıştır.

Yönetici editör: Özlem Alkan K

Düzeltili: Melis Oflas, Ebru Aydın

Mizanpaj: M. Atahan Sıralar

Sanat yönetmeni: Utku Lomlu / Lom Creative ([www.lom.com.tr](http://www.lom.com.tr))

Kapak tasarımı: Başak Nur Vanlıoğlu / Lom Creative ([www.lom.com.tr](http://www.lom.com.tr))

Baskı ve cilt: Yıldız Mücellit Matbaacılık ve Yayıncılık San. ve Tic. A.ř.

Maltepe Mah., Gümüşsuyu Cad., Dalgıç Çarşısı, No: 3/4

Zeytinburnu/İstanbul

Sertifika No: 46025

ISBN 978-605-06713-1-5

MUNDİ KİTAP

Hayriye Caddesi No: 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

[mundikitap.com/9786050671315](http://mundikitap.com/9786050671315)

[bilgi@mundikitap.com](mailto:bilgi@mundikitap.com)

Mundi Kitap, Can Sanat Yayınları Yapım ve Dağıtım Tic. ve San. A.ř.'nin tescilli markasıdır.

Sertifika No: 43514

# Radikaller

Dünyayı Değiştirme Peşindekilerin İçyüzü

JAMIE BARTLETT

İnceleme

İngilizce aslından çeviren  
Esengöl Ayyıldız





JAMIE BARTLETT, Çevrimiçi toplumsal hareketler ve teknolojinin toplum üzerindeki etkisi üzerine uzmanlaşmıştır. Uluslararası medya kuruluşlarında yorumculuğun yanı sıra, Demos adlı düşünce kuruluşunda Sosyal Medya Analiz Merkezi direktörü olarak çalışmaktadır. *Radikaller*'den önce, 2014'te yayımlanan *The Dark Net* (Karanlık Net) adlı bir kitabı daha bulunmaktadır.

ESENGÜL AYYILDIZ, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İletişim Bilimleri Bölümü'nde yüksek lisans ve doktorasını tamamlamıştır. 7 Şubat 2017 tarihli 686 No'lu KHK ile üniversiteden ihraç edilmeden önce Mersin Üniversitesi Medya Kent Kültür Doktora Programı'nda misafir öğretim üyesi ve Çukurova Üniversitesi İletişim Fakültesi İletişim Bilimleri Bölümü öğretim üyesiydi.





Hayal edilebilecek en iyi muhalif, destekçi,  
eleştirmen ve inanan kişiye.  
O kim olduğunu biliyor.



“Mantıklı insan kendini dünyaya uydurur; mantıksız olan dünyayı kendine uydurmakta inat eder. Bu sebeple tüm gelişmeler mantıksız insana bağlıdır.”

George Bernard Shaw



## İçindekiler

Önsöz .....	15
1 Transhümanizm Taraftarlarının İddiası.....	23
2 Avrupa Kalesi .....	61
3 Sanrı Raporu .....	101
4 Perde Arası: Önlem.....	129
5 Grillo Grillo'ya Karşı .....	149
6 Duhm Tapınağı.....	181
7 Eylemcilerin Açmazı.....	213
8 Özgür yurt' u Aramak.....	245
Sonuç.....	277
Teşekkür .....	289



## Önsöz

Hayatın en iyi biçimine ulaştığını düşünmek her kuşağın böbürlendiği bir şeydir. Kendi kanunları, kaideleri ve teamülleri doğal, kaçınılmaz hatta gün gibi ortadadır.

Fakat şimdi kanıksadığımız tüm şeyler, tutunduğumuz tüm o kerameti kendinden menkul modern akıl, bir zamanlar tehlikeli veya ahmakça bir radikal düşünüş olarak alaya alınmıştı. Parlamento üyesi ve liberal filozof John Stuart Mill, 1867 Halkın Temsili Kanunu'ndaki bir maddeyi "erkekler" yerine "kişiler" olarak düzeltmek için uğraştığında bu, hiddetli ve alaycı bir tepkinin de kıvılcımını saçmıştı. Karşıtları İngiliz erkekliğinin tehdit altında olabileceğini söyledi. Önerdiği yasa değişikliği kadınların itibarını küçültebilirdi. Mill açıkça yenilmişti. O zamanın bir parlamento üyesi, "Bay Mill, önerilerine (biraz) daha sağduyu katmalıdır," dedi.

60 yıl sonra ve başka bir radikal aktivist grubunun –Oy Hakkı Hareketi– çabaları sayesinde Halkın Temsili Kanunu, İngiltere'de kadınlara erkeklerle eşit oy hakkı sağladı. Şimdi ise her şey Mill'in 1867'de ortaya çıkan yasa değişikliği önerisi kadar saçma ve tehlikeli görünüyor.

Benzer bir kibir bugünkü yaşam tarzımızı belirliyor. Doğru, bizler eşi benzeri görülmemiş bir ilerleme ve kazanım çağında yaşıyoruz: Daha önce ortalama olarak hiç bu kadar zengin ve sağlıklı olmamıştık ya da bu kadar uzun yaşamamıştık. Bunun yanında bir dizi ürkütücü problemle eşzamanlı olarak yüzleştik. Ulus devletlerin para toplama ve hizmet sunma, yasa uygulama ve sınırı koruma becerisi benzeri görülmemiş bir gerilimle yüz yüze geliyor. Küreselleşme –temelde malların, hizmetlerin ve işçiliğin dünya çapında serbestçe dolaşması– kazananların yanı sıra aynı zamanda pek çok kaybedeni de yarattı. Yerleşik topluluklar dönüştü ve bazı yerlerde kısıtlı kamu hizmetlerinin idame etmesi için cebelleşildi. Son 30 yılda her liberal demokraside gelir eşitsizliği kayda değer biçimde yükseldi ve birçok insan ebeveynlerinden daha iyi durumda değil artık. İklim değişikliği gezegenimize geri dönüşü olmayan zararlar veriyor. Depresyon, kaygı ve mutsuzluk düzeyi en yüksek seviyede. Tüm bu mega akımların altında kaynayan daha küçük binlerce sorun da cabası.

Bariz zorluklara karşın Batı demokrasilerinin çoğunda sosyal, ekonomik ve siyasal hayatı düzenlemenin en iyi yolu hakkında göze çarpan bir fikir birliği vardır. Ayrıntılar ve uygulamalarla ilgili anlaşmazlıklar var elbette, fakat İkinci Dünya Savaşı'ndan beri temel sorunlar neredeyse değişmez hale geldi: Yurttaşlarının neyi göreceğini, ne yapacağını, satın alacağını ve yiyeceğini belirleyen temsilî demokrasiyle seçilmiş yetkililer tarafından yönetilen tek yasa sistemli bir ulus devlet. Özel sahiplik ve serbest (fakat kontrol edilen) piyasaya, zorunlu genel vergilendirmeye oluşturulmuş sosyal yardım fonuna dayalı bir ekonomi. İnsan hakları, dinî inanışları ne olursa olsun, bu inanışlar ve pratikleri diğerlerine zarar vermediği sürece yurttaşları korur.

“Overton Penceresi” denilen bu düşünceler dizgesi veya kamusal çoğunluğun yaygın fikirleri saygıdeğer ve normal kabul edilir. Bu isim, eğer seçilmek istiyorlarsa üye olmaya ihtiyaç duyan hem sağ hem de sol eğilimli politikacıların politikalar yelpazesini resmeden Amerikalı siyaset bilimci Joseph Overton'dan gelir. Yüzeysel sapma-



lar iyi; fakat Pencere'nin dışındaki her şey kamu tarafından kabul edilmek için son derece işlevsiz, geçekdişi. Son derece radikal.

2014'ün sonlarına doğru bu kitaba başladığım zaman bunun yayılmaya başladığına dair işaretler vardı. Daha az insan oy kullanıyordu ve can sıkıcı bu insanlar merkez sağdan ve (özellikle) merkez sol partilerden uçlara sapıyordu. Bu merkezin çöküşü için bir sözcük bile var: "Pasoklaştırma". Bu tabir 2015'de halk desteği yüzde 45'den yüzde 4'e düşen ve başka ülkelerin de benzer durumlar yaşadığı, bir zamanların egemen sosyal demokrat partisi PASOK'tan<sup>1</sup> geliyor. Ve 2016 itibarıyla, şu erkenden beliren işaretler büyük sarsıntılara dönüştü: Brexit, Trump, Sanders, Corbyn, hatta Fransa'da Macron.

"Siyasi bir kriz"le ilgili bütün sıkıntı, öfke ve dil dökmeler karşılığında, politikada ve toplumda çok daha önemli bir yeniden yapılanma geliyor. Eğer son birkaç yıl şimdiki Overton Penceresi'ni ucu ucuna etkilediyse, sonraki birkaç yıl onu çarpıcı biçimde değişime uğratacak. Ortada, bizim halinden memnun ve konforlu siyasi düzenlemelerimizi çatırdatmak üzere olan kendiliğinden üç muazzam zorluk var ve "normal" olan sert biçimde değişmek zorunda kalacak.

Bunlardan ilki teknolojik. Biz, ekonomilerimizi hırpalayacak bir başka endüstri devriminin eşiğindeyiz. Son birkaç yıl boyunca robot teknolojileriyle birlikte çalışan yapay zekânın çeşitli biçimleri, daha iyi olmasa da en azından insan kadar, tüm iş biçimlerini yapmayı öğrenmekte göz alıcı bir hızla ilerledi. Bir sonraki on yıl boyunca ise bu yapay zekâ devriminin dokunmadığı hiçbir endüstri kalmayacak. Bunun nereye öncülük edeceğini kimse kesin olarak bilmez, fakat bizim ekonomilerimizin biçimini kesinlikle dönüştürecek. Zannedirim ki, ekonomimizin belkemiği olan düzgün orta halli işlerin –kamyunculuk, imalat, lojistik, fabrika işi, büro işi gibi– çoğu kalmayacak. Bunların yerini otomasyona bağlanamayacak işler alacak: Çoğu ileri düzeyde beceri isteyen (ve yüksek ücretli), fa-

1. Panhellenion Sosyalistiku Kinema (Panhelenik Sosyalist Hareket). (Y.N.)

kat aynı zamanda da çoğu düşük ücretli hizmet sektöründeki işler. Eğer hiçbir şey yapmazsak, sonuç eşitsizlikte tarihî düzeylerde olacak ve yerinden edilmiş, boşa çıkarılmış milyonlarca işçinin bu yeni cesur dünyaya geçmeye gücü yetmeyecek.

İklim değişikliği eşit ölçüde tehdit edicidir. Mevcut tahminlere göre, bu yüzyılın sonu itibarıyla dünyanın geniş alanları, içinde yaşanmaz bir hale dönüşecek, tıpkı gıda kıtlığı ve kuraklık gibi sert hava şartları da sıradan olacak. Deniz suyu seviyeleri yükselecek ve biyosferin –hayatın bağlı olduğu doğal döngü– büyük kısmı yok olacak. Teknoloji ve bilim şüphesiz bunun en kötüsüne karşı zararı azaltacak, fakat biz ne süresiz olarak büyümeye ne de fosil yakıtlara ve yanmalı motora bel bağlamaya devam edebiliriz. Rotayı acilen değiştirmedikçe, en azından Harvey, Irma ve Maria gibi yıkıcı hava olaylarına ne yazık ki alışkın olarak büyüyeceğiz. Birleşmiş Milletler'e göre, 2050 itibarıyla ortalıkta 250 milyon kadar çok sayıda iklim değişikliği mültecisi olabilir – ve bunların çoğu Avrupa'ya veya Kuzey Amerika'ya yönelecek. 2016'da, yaklaşık bir milyon mülteci (farklı nedenlerle de olsa) Avrupa'ya giriş yaptı ve İngiltere'nin Avrupa'dan ayrılmasına doğrudan katkıda bulunarak büyük bir siyasi krize neden oldu. 250 milyon insanın ne tür krizlere sebep olabileceğini bir hayal edin.

Son zorluk ise tutumla ilgili. Demokrasiye ve onunla ilişkili kurumlara güven kanama geçiriyor. Çeşitli araştırmalara göre, yurttaşların seçilmiş resmî görevlilere, parlamentoya, adalet sistemine ve hatta demokrasinin kendisine güveni birkaç yıldır durmadan azalıyor. 1980'lerde doğan insanların bir demokrasi içinde yaşamının “esas” olduğunu düşünmeleri, 1950'lerde doğanlara göre daha az olası. Bu yalnızca daha da kötüye gidecek, çünkü –yavaş, kayıtsız ve taviz dolu– temsîlî demokrasi, anlık dijital doyumla dolu bir dünyada çağdışı hissedecek. İnternet insanların, özellikle de politikadan ne beklediğini değiştiriyor ve daha fazla insanın karar alma sürecine girmesine destek olabiliyorken, aynı zamanda kolektif kararların nasıl alındığı konusunda hayal kırıklığını ve hoşnutsuzluğu da alevlendiriyor. Gelecek yıllarda teknolojik ve çevresel sorunlar

yoğunlaştıkça, insanlar mevcut düzenlemelerimizin bunları çözme işine uygun olmadığını gördükçe artan biçimde görecek.

Biz bu sorunların yadsındığı bir ortamda yaşıyoruz ve görünen o ki, üstesinden gelebileceğimize inanıyoruz. Fakat, eğer bizim Overton Penceresi çabucak genişlemezse sonuç, korkarım ki, bazı toplumsal çöküş biçimleri, şiddetin sarmalanması veya hatta siyasetin işleyen bir sistemi olan liberal demokrasinin çöküşü olacak. Gitgide daha fazla insan radikallere dönüşmeye başlayacak. Acil ve radikal revizyon talep eden insanlara. İşte bu insanlar bu kitabın konusudur.

Radikaller, temel toplumsal ve politik reformları savunan insanları tanımlamak için kullanılan bir terim. Radikal kelimesi kök anlamına gelen Latince *radix* kelimesinden türemiş. Umutsuzca modern toplumla ilgili bir şeylerin yanlış olduğunu düşünen ve bunun nasıl düzeltileceğini bildiklerine inanan insanları tanımlıyor. Bugün radikal fikirler ve hareketler yükselişte. Sokaklarda, resmî binalarda, alanlarda, çevrimiçi sohbet odalarında ve hatta parlamentolarda çok daha fazla insan dünyayı değiştirmeye çalışıyor. Ve ben geçtiğimiz iki yıl boyunca onları bulmaya çalıştım.

Bunun en iyi yolu radikallik dünyasına dalmaktı. Başkanlığa adaylığımı koyan bir "transhümanist"le California kampanyası boyunca birlikteydim, İngiltere'nin en büyük kömür madenini istila edip kapattırdım, Danimarkalı anarşistler tarafından saldırıya uğradım, Avrupa çapında gezinen göç karşıtı aktivistlerle birlikte sokaklarda yürüyüp barlarda eylem yaptım, "birlik" arayışındaki Psikedelik Topluluk'a<sup>1</sup> katıldım, camilerde oturup İslam devletine sövüp sayan imamları dinledim ve dünyanın en yeni ve en özgür ülkesine birkaç sulak metre kala Hırvat polisi teknemi alabora etme teşebbüsünde bulundu. Dünya barışı için özgür aşkın neden esas güzergâh olduğunu keşfettim, yeni bir siyasi parti kurmanın saçmalıklarıyla uğraştım ve 150 yaşına kadar yaşama şansımın ne kadar olduğunu öğrendim. "Mülke izinsiz girme" ile "ihlal"<sup>2</sup>, psilosibin ile LSD,

1. Psychedelic Society. (Ç.N.)

2. İngiliz kanunlarına göre ihlal (mülke izinsiz giriş) olduğunda polis ihlal edeni tutuklayamıyor ama mülk sahibinin şikâyetiyle kişi ihlal edilen yerden çıkarılabiliyor. Mülke izinsiz giriş ise (izinsiz giriş ve kanunsuz aktiviteler) suç sayılıyor, tutuklanma ve para cezası var. (Y.N.)

anarşist, kargaşa yanlısı kapitalist ile gizli anarşistler arasındaki kesin farkı şimdi biliyorum.

Bu kitabın kapsamına girmeyi hak eden yüzlerce hareket var. Bunların tümünü takip edemedim, fakat tercihen bazı gruplar dışarıda bırakıldı. Kendimi Batılı liberal demokrasilerdeki hareketlerle sınırladım, çünkü radikalizm bağlamına göre (özellikle konuşma ve toplanma özgürlüğünün olmadığı yerlerde. Suudi Arabistan'daki bir liberal demokrat, kesinlikle orada bir radikaldir) çok farklı anlamlara sahip. Occupy Wall Street<sup>1</sup> gibi antikapitalist hareketlerden laf arasında bahsedildi, çünkü haklarında yazılmış pek çok kitap var ve önemli olmalarına rağmen, düş kırıklığı modelleri üzerinde bir tekele sahip değiller<sup>2</sup>. Cinsellik, ırk, toplumsal cinsiyet gibi kimliği imlemek üzere hareket edenler de yer almıyor, çünkü onların hakkını birkaç sayfada verebileceğimden emin değildim. Ama hem ilginç hem de önemli olduklarını düşündüğüm geniş bir çeşitlilikteki güncel radikal düşünceleri takip etmeye çalıştım.

Her bir gruba, onları değerlendirmek amacıyla, elimden geldiği kadar dürüstçe ve nesnellikle yaklaştım. İddialarına bir derece kuşkuculukla yaklaşırken hikâyelerini mümkün olduğunca sadakatile anlatmaya çalıştım. Mümkün olduğunca, kendi sonuçlarınıza varmayı size bırakıyorum. *Radikaller*, ne her fikri eleştirme çabasıdır ne de belirli politik fikirlerin lehine bir argümandır. Yoğun politik teori beklemeyin ve eğer dikkatle söze dökülmüş bir gelecek manifestosu veya spesifik politika önerileri arıyorsanız, elinizdeki yanlış kitap.

Daha mütevizalıkla, bu politik çerperlerdeki hayatla ilgili bir hikâyeler dizisidir: fikirler, insanlar, olasılıklar. Ve elbette, absürlükler, sıkıntılar ve her şeyin ötesinde bir radikal olarak hayat koş-

1. Wall Street'i İşgal Et! (Y.N.)

2. Antikapitalist hareketler ve görünüşlerine dair daha fazla okuma için örneğin bakınız: Sarah Jaffe'nin *Necessary Trouble* [Gerekli Sorun], Paul Mason'ın *Why It's Kicking Off Everywhere* [Neden Her Yerde Başladı] ve Chris Hedges'in *Wages of Rebellion* [İsyan Ücretleri] adlı kitapları. Manuel Castells ve Clay Shirkey iyimser sosyal medya ekolünün iki örneği. Antikapitalist hareketler hakkında yazanlar, geleceğin tabii ki sistemi yıkmak için isyan edecek ve teknolojiyi –özellikle sosyal medya ağlarını– kullanacak kahramansı antikapitalist protestoculara bağlı olduğunu varsayar. Belki de sebep, bunun kitaplar yazmaya meyyal tuzu kuru insanlar için en cazip felsefe olmasıdır. [Aksi belirtilmediği sürece dipnotlar yazara aittir. (Y.N.)]

kusu. Ortadaki argüman olduğu kadarıyla şu: Bu radikal fikirler ve hareketler sağlıklı ve özgür bir toplumun can damarı. Eğer liberal demokrasi hayatta kalacaksa, radikal düşünce gibi –“dünyayı nasıl örgütleriz”le ilgili farklı düşünme becerisi– toplumun yüz yüze kaldığı böylesi güçlüklerle umutsuzca ihtiyaç var. Bu yüzden, radikal düşüncenin yakın zamandaki yükselişi –ister Donald Trump’dan ister Jeremy Corbyn’den gelsin– (ihtiyatla ve dikkatle) hoş karşılanmalı. Bu argümanın bir sınırı var elbette. Ben radikalizmin tehlikelerini, insanların fikirlere bağlı olabileceği sayısız biçimleri ve ütopyacı vaatlerin nasıl zorbalığa alçalabileceğini açıklamaya çalışıyorum. Tüm radikaller eşit değil. Nereye yönlendikleri önceden kestirilemez. Çünkü radikalizm genellikle temel, yenilikçi değişim gerektirdiğinden, üretken olduğu kadar yıkıcı da olabilir. Mill’in Halkın Temsili için kendi yasa değişikliğini önerdiği yıl, Karl Marx *Kapital*’i yayımlamıştı. O da radikal ve cesur bir düşünce sunmuştu: Kapitalizm kaçınılmaz biçimde ve acımasızca işçileri köleleştirebilir ve boğabilir. Bu kitaptaki düşünceler dünya çapında yayıldı. Rusya’da endişeli sansürcüler nasıl olsa kimse bunları okumaz diye yayın yasağına karşı çıkmaya karar verdi. Fakat binlerce kişi okudu ve bir yeraltı hareketi başladı.

Bugünün radikallerinin hiçbiri öncü, idealist, cesur bir kahraman değil ve hiçbiri (eğer varsa) bir gün John Stuart Mill veya Marx’la aynı kefeye konmayacak. Fakat onların hepsi ne aşırı tutucu ne de aptal. Genel geçer bilgelikleri reddettiklerinden radikaller düzenli olarak yanlış temsil edilir, medya tarafından yok sayılır ve fikirleri önemsenmez. Bu bir hatadır. İyi ya da kötü, tarihten çıkarılan ders şudur ki, bugünün radikalleri bazen yarının ana akımı haline gelir.

Onlarla aynı fikirde olsanız da olmasanız da, radikal düşünceler toplumu değiştirir. Hatta başarısızlığa uğradıklarında ya da yıkıcı olduklarında bile bizi kendimiz adına düşünmeye zorlarlar ve politik hayal gücümüzü canlandırırlar. Şu andaki toplumu düzenleme şeklimiz ne kaçınılmazdır ne de kalıcıdır. Yarının dünyası kesinlikle bugünden çok farklı olacak. Bu kitap, o dünyanın ne olabileceğini keşfetmek için çıkılan bir yolculuktur.



# Transhümanizm<sup>1</sup> Taraftarlarının İddiası

Amerikan ruleti çarkında 38 sayı vardır: 18 siyah, 18 kırmızı ve iki yeşil. Oynamak için çark döndüğünde küçük beyaz topun hangi sayı veya renk ya da sayı dizisine düşeceği bahsine girersiniz. Bu, Las Vegas Bulvarı'ndaki Harrah's Casino'da bir çarkın etrafında dikilen Zoltan, Jeremiah, Dylan ve benim vermemiz gereken karar. Her ne kadar vakit eylülün başı gece yarısına geliyor olsa da, içerisi inanılmaz derecede sıcak. Bu alıştığımız türden bir sıcaklık değil, çünkü Harrah's ve buradaki diğer kumarhanelerin tümü hepimizi uyanık tutmak üzere tasarlanmış, soğuktan kavurucu oksijen takviyeli klimalarla donatılmış durumda. Harrah's'daki diğer umutlu yüzlerce kumarbaz gibi biz de kaybediyoruz. Çarkın son bir dönüşü için dördümüz 250 dolar olan kalan tüm fişlerimizi siyaha yatırmakta hemfikiriz. Eğer top siyah bir sayıya düşerse, paramızı ikiye katlar çekip gideriz. Fakat o iki yeşil sayı yüzünden ihtimal 50-50 değil ama bize karşı 45-55 olur. Bu "kasa avantajı" şu anlama gelir: Bir süre kazanmanız bile, daha uzun süre oynarsanız kaybetme ihtimaliniz daha da

1. İnsan ırkının bilim ve teknoloji yoluyla mevcut fiziksel ve zihinsel sınırlarının ötesine geçebileceği inancı. (Y.N.)

artar. Eğer yeterince uzun oynarsanız, kaybedeceğiniz olasılığı kesinliğe yaklaşır. Kumarhaneler bu nahoş gerçeği bedava ıķı, mőzık, oksijen takviyeli klimalar ve “hayatını değiştir” posterleriyle örtbas ederler. Ama sonunda her zaman kasa kazanır.

Krupiyer, “Bahisler kapandı,” diye bağırırken Dylan, “Oyundan kaybederken mi ıkıkıyoruz,” diyor.

“Biz hep kaybederken ıkıkıyoruz oyundan,” diye cevaplıyor Zoltan.

Tıpkı dört teker üstündeki koca bir tabut gibi tasarlanmış 12 metre uzunluğundaki bir otobősele bir önceki gün Las Vegas’a varmıştık. Takma adı “Ölümsőzlük Otobőse”ydü. Zoltan bir transhümanizm taraftarı ve başkan adayı.

Transhümanizm, teknolojinin bizi fiziksel, entelektüel, hatta ahlaki olarak daha iyi yapacağına inanan binlerce insandan oluşan ve gittikçe büyüyen bir topluluk: Biyolojik ve genetik mirasımızın dayattığı sınırların –özellikle de ölümlölölüğün– üstesinden gelmek ve böylece insanlık durumunun sınırlarını aşmak için teknolojiyi kullanabiliriz ve kullanmalıyız da. Transhümanizm taraftarlarının çoğu gibi Zoltan da ölümün doğanın biyolojik bir acayipliği olduğuna ve kaçınılmaz bir şey olarak kabul etmememiz gerektiğine inanıyor.

Transhümanizm taraftarları, böyle bir son için yaşlanma karşıtı genetik araştırmalar, robot teknolojisi, yapay zekâ, siberetik, uzayda koloni kurulması, sanal gerçeklik ve kriyojeni gibi hayatı uzatmaya yönelik envai çeşit gelişmiş teknoloji üzerine ıalışıyorlar. Transhümanizm taraftarları için insanın “doğal” bir hali yoktur. Biz daima değişiyor ve uyum sağlıyoruz; teknolojiyi kucaklamak ise evrimin sadece bir sonraki basamağı. Sonunda, insanın kendisini gerçekten pek insan olmayan bir şeye, daha çok transhümaniste dönüştürmesi anlamına gelebilir. Transhümanizm taraftarları için, insanlık durumunu geliştirmek üzere mevcut olan her teknolojik kılvarın peşine düşmemek hem mantıksız hem de ahlak dışıdır, çünkü eğer teknolojiyle çekilen acılara çare bulabiliyor ve refahı geliştirebiliyorsak, o halde bunu yapmak zorundayız.





*Başımıza Brexit ve Trump'ı getiren anti-politik isyanın içyüzü...  
Evening Standard*

Son birkaç yılda dünya beklenmedik biçimde değişti. Radikal düşünce ve grupların gücü giderek artıyor. Eskinin aşırısı artık alışıldık oldu. Peki politik uçlarda hayat neye benziyor?  
Radikallerin asıl gücü nereden geliyor?

*Radikaller*, günümüzün yaşam biçimine alternatifler bulmaya çalışan hareketleri incelerken, bizi aşırı uçlardakilerin tuhaf ve heyecanlı hayatına dahil ediyor. Madenlere yapılan şafak baskınlarından internetin karanlık köşelerine uzanan günümüzün en gizli ve etkili hareketleri; ölümsüzlük arayışındaki tekno-fütüristler, sınırları kapatmak isteyen aşırı sağcılar, dünyanın doğal kaynaklarını korumak için her yolu mubah gören militan çevreciler, yeni ülkeler kuran liberterler, kendi kendine yeten kooperatiflerin mikro-topluları, topluma güçlü halüsinojenler yoluyla şifa vermeyi deneyen önderler...

Radikal politika ve teknoloji alanında günümüzün en önemli düşünürlerinden biri olan Jamie Bartlett, bu hareketleri yönlendiren insanlar ve düşüncelere dair şaşırtıcı bir perspektifin yanı sıra başka bir gerçeği de ortaya koyuyor: Radikaller belki de sadece dünyadaki derin huzursuzluğun semptomları değil, gelecek için en akla yakın modelleri sunan kişilerdir.



[mundikitap.com](http://mundikitap.com)

[twitter.com/mundikitap](https://twitter.com/mundikitap)

[facebook.com/mundikitap](https://facebook.com/mundikitap)

[instagram.com/mundikitap](https://instagram.com/mundikitap)

ISBN 978-605-06733-1-5



9 786050 671315